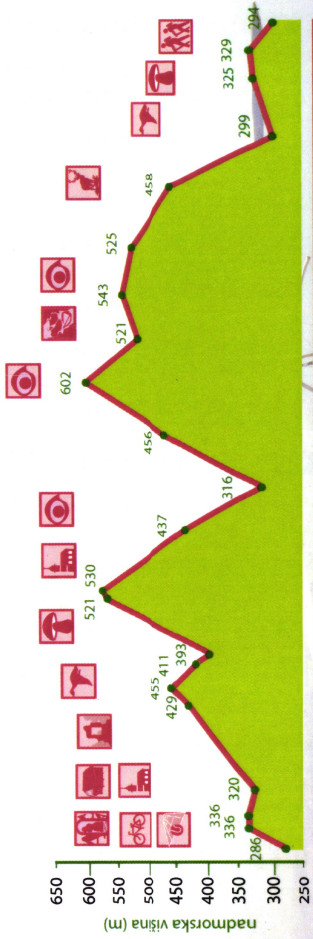

STEKLASOVA POHODNA POT

- 0 Sentrupert - izhodišče
- 1 Vesela Gora
- 2 Križev pot
- 3 Sentrupert - izhodišče
- 4 Ravnik - križ
- 5 Apennik - kurenova zidanica
- 6 Apennik - Okrog
- 7 Križišče Apennik
- 8 Komandija
- 9 Okrog - vrh
- 10 Zadraga - počvališče
- 11 Turistična kmetija Možina
- 12 Homi
- 13 Nebesa - vrh
- 14 Vinški butik Brezar
- 15 Slevac
- 16 Turistična kmetija pri Deželanu
- 17 Globoko
- 18 Vrh
- 19 Kamnje
- 20 Sentrupert - gostilna Jaklič

STEKLASOVA POHODNA POT

OGLARSKA DEŽELA

Slap BENA

12

ZALOKA

OKROG

13

ZADRUGA

KOROMANDIJA

ARPENIK

11

RAVNIK

IZLETNIŠKA

DRAGA

GRAD ŠKRLJEVO

10

VEVELA GORA

9

KRIŽEV POT

5

Mirna

8

6

7

3

4

STEKLASOVA POHODNA POT

Dobro je vedeti, predno se odpravimo na pot

- Naša pot ni namenjena le hoji. Na poti priporočamo še ogled znamenitosti in zanimivosti ter koriščenje dodatne ponudbe.
- Preden se odpravite na pot, preglejte, ali ste dobro opremljeni, pogledajte opis poti in turistične informacije!
- Povezovalni kraji in oddaljenost Šentruperta sta podatka, ki omogočata, da se pohodnik vključi na pot tudi nekje vmes oziroma da s poti izstopi, pohodniku pa služita tudi za postavljanje orientacijskih točk na terenu.
- Pri opisu poti nam gre za manjši, nujni opis gibanja po prostoru z označitvijo mest, kjer se zgodijo spremembe, ki lahko pohodnika zmotijo, če ga nanje ne opozorimo, in imenujemo orientacijske točke – kraje, skozi katere ali mimo katerih hodite.
- Pot v vodniku boste našli vrisano na treh kartah: topografski, višinski in shematski.

Obrazložitev imena

Turistično društvo Šentrupert je krožno pot po šentruperski dolini in njenih obronkih poimenovalo po Šentruperčanu – zgodovinarju Ivanu Steklasi.

Ivan Steklasa je bil rojen 10. oktobra 1846 v Prelesju, umrl je 25. avgusta 1920 v Šentrupertu. Na univerzi v Grazu je končal študij zgodovine, zemljepisa in slavistike. Kot profesor je služboval na Hrvaškem, v Karlovcu, Slavonski Požegi in Zagrebu. O kulturnem in političnem življenju na Hrvatskem je poročal tudi v slovenskih časnikih in revijah. V Letopisu Matice slovenske in Zborniku Matice slovenske je objavljial zgodovinske članke, življenjepise poveljnikov in generalov Vojne krajine, monografski razpravi o avstrijskih poslanikih na turškem dvoru, prispevke o drugi vojni z Benečani, protestantizmu v Istri ter metliškem in hrvaškem delu Vojne krajine.

Njegovo osrednje delo je Zgodovina župnije Šent. Rupert na Dolenjskem. Knjiga je izšla leta 1913, v njej pa je uporabil tudi neobjavljeno arhivsko gradivo. Ivan Steklasa je imel na voljo vrsto izvirnih listin in arhivalij, ki jih danes ni več ali pa niso dostopna. Tako je danes ta knjiga zavzela mesto neprecenljivega vira za številne navedbe, ki jih drugje ni več mogoče preveriti. Dokaz za to je pogosto citiranje in sklicevanje na njegovo delo. Z delom Zgodovina župnije Šent Rupert na Dolenjskem se je Ivan Steklasa trajno zapisal v spomin kraja, ki mu je gospodarske temelje v 11. stoletju utrdila Ema Krška s svojimi darovnicami.

Turistično društvo Šentrupert je ob 90-letnici prvega izida knjigo ponatisnilo, leta 1999 pa je po njem poimenovalo razgibano in razgledno 20 km dolgo pot v zahodnem delu Mirnske doline.

Pogled iz Hrastnega proti Šentrupertu

Predstavitev občine Šentrupert, po kateri pot poteka

Občina Šentrupert leži v osrednjem delu porečja Mirne, savskega pritoka na Srednjem Dolenjskem. Oblikovala se je na prehodu iz Mirnsko-Mokronoške kotline v gričevje na severu in sega do meje s hribovitim svetom Posavskega hribovja. Na 42 km² živi v 25 naseljih 2400 prebivalcev. Poselitev je zgoščena po naseljih na vzpetem kotlinskem robu. Precej redkeje je poseljeno zaledje - gričevje in hribovje z raztresenimi slemskimi in pobočnimi zaselki. Središče osrednjega naselja Šentruperta je krožni trg, ki je izrazito osrednje gručast, k čemu pripomore cerkev sv. Ruperta iz 1497, osrednji ambient pa sestavlja enonadstropni niz, ki se enakomerno izteka v več občestnih grupacij.

Pogled na Šentrupert z juga

Znaki obljudenosti segajo daleč nazaj v prazgodovino, ko je tod vodila cesta proti prevalu pri Mokronogu, ki je prek doline Laknice povezovala Mirnsko dolino s Krško kotlino. Danes potekata najpomembnejši prometnici Mirnske doline, cesta in železnica, ki povezujeta dolenjsko podolje s savsko dolino pri Sevnici, po južnem robu Občine Šentrupert.

Današnja podoba Občine Šentrupert zrcali življenje od druge polovice prvega tisočletja naprej. Dominirata grad Škrljevo kot zgodovinsko dokazana posest kneginje Eme iz rodu dinastije Breško-Seliških in cerkev sv. Ruperta kot eden najlepših spomenikov zrele gotike v Sloveniji. Grad je zgrajen na vzpetini zahodno od vaškega naselja Škrljevo ob severovzhodnem robu šentrupertske ravnine. Ves severozahodni predel Mirnske doline je zaznamovan s tem objektom do take mere, da vzpostavlja ravnovesje z ostalimi estetsko pomembnimi objekti od Vesele Gore, Okroga, Vihra, Velikega Cirnika do Mokronoga. Župnija je v listinah izpričana kot ena najstarejših na nekdanjem Kranjskem. Močne gospodarske temelje ji je utrdila že kneginja Ema s svojimi darovnicami. V zgodnjem srednjem veku je bil tu celo sedež dolenskega arhidiakona. Vidnih stavbnih ostankov iz obdobja romanike pa je zelo malo: južni portal p. c. sv. Duha na Vihru in zdaj zazidan severni portal p. c. sv. Barbare na Okrogu. Najdragocenejša kulturna dediščina v tem prostoru izhaja iz obdobja gotike, a tudi barok je ustvaril eno najlepših stilno čistih arhitektur na Slovenskem – cerkev sv. Frančiška Ksaverija na Veseli Gori.

Povezovalni kraji

Šentrupert – Vesela Gora – Ravnik – Apnenik – Koroman-
dija– Okrog – Zadruga – Draga – Brod - Hom – Nebesa –
Slevec – Viher – Hrastno – Vrh –Kamnje – Šentrupert

Dolžina poti

20 km

Čas hoje

5 ur in pol zmerne hoje

Najprimernejši letni čas obiska

Vsi letni časi, še posebej pa
spomladi in jeseni

Označevanje poti

Knafeljčeva markacija in
usmerjevalne table z napi-
som Steklasova pot

Izhodišče poti

Šentrupert, trg pred cer-
kvijo sv. Ruperta

Najnižja točka

Globoko, 268 m

Najvišja točka

Nebesa, 602 m

Višinska razlika

334 m

Zemljevid

Topografska karta občine
Šentrupert, vodnik na stra-
neh 12 - 19

Shematska karta

Na prednji notranji strani
ovitka vodnika

Višinska karta

Na zavihku ovitka vodnika

Cilj poti

Na izhodišču poti
- Šentrupert

Težavnost *

* Določili smo 5 stopenj zahtevnosti, simbolno in opisno, in sicer:

1.	nezahtevna	lahka	● ○ ○ ○ ○
2.	zahtevnejša	lažja	● ● ○ ○ ○
3.	zahtevna	težja	● ● ● ○ ○
4.	zelo zahtevna	težka	● ● ● ● ○
5.	visoko zahtevna	zelo težka	● ● ● ● ●

Stopnje zahtevnosti določajo dolžina poti, pogoji na poti in konfiguracija terena.

Steklasova pohodna pot se uvršča v 2. težavnostno stopnjo.

Predstavitev poti

Zgodovinar prof. Ivan Steklasa, ki je velik del svojega življenja preživel v tujini, je ob povratku v svoj Šentrupert znal prepoznati njegovo veličino in je v samozaložbi leta 1913 pripravil knjigo, ki je postala ponos Šentruperčanov. Opisal je zgodovino župnije Šent Rupert in s posebnim občutkom tudi njene geografske posebnosti, njene naravne lepote. Šentruperčani so pred desetletjem uspeli povezati željo po pohodništvu z idejo spomina na prof. Ivana Steklaso in kulturno-zgodovinske posebnosti zanimivo preplesti z naravnimi lepotami v Steklasovo pohodno pot.

Začetek Steklasove pohodne poti je na trgu (279 m n. m.) pred mogočno gotsko cerkvijo sv. Ruperta iz leta 1497, ki jo je prof. Steklasa opisal kot "prava redkost cele dežele". Iz Šentruperta pot vodi med rodovitna polja, ki so nastala na plitvo-morskih usedlinah nekdanjega miocenskega morja, na kar vas bo mogoče med brazdami preoranih rodovitnih njiv ob kolovozni poti opozorila kakšna okamenela morska školjka. Veduto s kozolci na robu Šentruperta dopolnjuje pogled na rakovniško kužno znamenje, baročno cerkev sv. Frančiška Ksaverija z začetkom gradnje v letu 1723, kapelice Križevega pota iz leta 1730 in grad Škrljevo Viljema in Heme iz leta 1015, ki po Steklasovem mnenju "brez dvoma spada med najstarejše gradove na vsem Dolenjskem".

Po prečkanju potoka Busenk pot vodi mimo slikovite trpljenjske in vstajenjske simbolike Križevega pota in z vzponom po gozdni poti kmalu dosežemo grajsko pristavo - Barbovo graščino na Veseli Gori (324 m n. m.) z zbirko čebelarstva

in interaktivnim viteškim muzejem poznega srednjega veka in zgodnje renesanse (**1. žig**). Cerkev sv. Frančiška Ksaverija ponuja možnost za zbran razmislek o tem zaščitniku v smrtnih bojih ali za občudovanje svetišča s slikami Metzingerja, Berganta in Postla ter s zlatim baročnim oltarjem iz leta 1735, ki je po mnenju letopisca Wallija "skoraj prenapolnjen s podobami angelov". Pot nas usmeri proti vasi Ravnik s pogledom "na eno najlepših točk šentruperskega kraja" z gradom Škrljevo in nato proti Ostrežu in Aplénku (463 m n. m.), kot eno svojih najlepših vinskih goric imenujejo v šentruperski govorici (a pri Steklasi še vedno Apnenik). Preko zaselka Koromandija, ki ne preseneča samo s svojim imenom, pridemo do izletniške kmetije "Pri Vidi" na Okrogu (523 m n. m.) in nato do poznogotske cerkvice sv. Barbare (**2. žig**), ki so jo kot zaščitnico proti vsem nezgodam spoštljivo slavili predvsem rudarji nekdanjih železovih kopov v teh krajih. Pogled nam od tu seže do Gorjancev, Mirne gore, Kočevskega hribovja in Snežnika na jugu, Triglava in Dolomitov na zahodu ter Kuma na severu in Lisce na vzhodu.

Z Okroga se spustimo do naslednjega strnjenega vinogradiškega okoliša Zadruga, od tu pa v dolino Bistrice, o kateri je Steklasa zapisal, da "že ime kaže, kakšen je ta potok". Ob potoku Bistrica je izletniška kmetija "Možina" (**3. žig**) s priložnostjo za počitek in nabiranje novih moči za vzpon po gozdnatem pobočju na Hom, ki so ga menda zaradi številnih zaselkov – kot na Dunaju "becirkov" – začeli imenovati kar "mali Dunaj". Velikih podobnosti med Homom in Dunajem res ni, se pa ob tem lahko spomnimo Jurija Slatkonje, šentruperskega župnika v letih 1499-1522, ki je kasneje postal prvi dunajski škof in ustanovitelj slavnega zbora dunajskih pojočih dečkov (Wiener Sängerknaben). Od tu do Nebes pa ni več daleč, le

kratek prijeten vzpon in dosežemo najvišjo točko Steklasove pohodne poti - Nebesa (602 m n. m.), s priljubljenim vzletiščem zmajarjev in jadralnih padalcev (**4. žig**) ter z izletniško kmetijo Nebesa. Razgled je zares "nebeški", lepo plačilo za napor prehojene poti. Tudi tukaj bi Steklasa lahko zapisal, da "že ime kaže, kakšen je ta kraj".

Proti vzhodu se pot po gozdu spušča do žlahtne zidanice, Vinskega butika družine Brcar, kjer je moč okusiti kaj "nebeškega", tudi tistega, ki je bil potrgan na silvestrovo ob prehodu tisočletja. Ob pogledu na vzpetino skrivnostnega arheološkega najdišča Jaršč pot vodi do Slevca in nato proti Vihru s cerkvico sv. Duha (536 m n. m.) s freskami iz okrog leta 1500. Zvonjenje z Vihra je bilo nekoč nekaj posebnega, k čaščenju je prebivalce vabil zvon, ki so ga dobili iz Rima. Z Vihra se pot med vinogradi mimo turistične kmetije Pri Deželanu (**5. žig**) spušča do vasi Hrastno, ki svoje ime menda ni dobila po hrastovem drevju, kot bi najprej pomislili, ampak po "hrastavem" kamnu, kremenovem peščenjaku. V teh rdečerjavih permskih kamninah, najstarejših na Steklasovi pohodni poti, so nekoč v podzemnih rovih in jaških domačini kopali železovo rudo in jo z vozovi vozili v železarno Dvor pri Žužemberku. Zadnji del poti je speljan po gozdu, prečka dolino Globoko in doseže vas Kamnje s pogledom na Steklasov Šentrupert še z vzhodne strani.

Steklasova pot sklene svoj dvajset kilometrov velik pohodni krog v Šentrupertu na trgu pri gostilni Jaklič (**6. žig**), tam blizu, kjer se pot tudi začena in nedaleč od pokopališča, kjer je leta 1920 sklenil svoj ustvarjalni življenjski krog tudi profesor Ivan Steklasa.

Občini, po kateri pot poteka

Občini Šentrupert in Litija (le varianta oz. odcep poti do slapa Bena)

Varuh poti

Planinsko društvo Polet
Šentrupert

Obveznosti varuha

Vzdržuje markirano pot in
informacijske table

Pravila obnašanja in načela markiranja

- Poleg gozdov in plodnih tal, iz katerih kali in raste življenje in se s trdom človeka pretaka tudi vanj, srečujemo na poti tudi bogate kulturne sledi. Varujmo to naše skupno bogastvo, da ga bodo lahko občudovali in uživali tudi drugi, ki bodo prišli za nami.
- Če ni označeno drugače, se držite poti, po kateri hodite!
- Signalizacija na poti je postavljena tako, da je dobro vidna. Ko prehodite usmerjevalni znak, morate videti naslednjega! Če ga po 300 metrih ne vidite, se odpovejte hoji naprej in se vrnite na izhodišče poti!
- Ali se odpravljate na pot pripravljeni tako, da bo vaše potovanje ves čas varno? Ali ste poskrbeli, da vas na poti nič ne bo presenetilo?
- Hodite na lastno odgovornost!
- Ne iščite bližnjic, ker s tem pospešujete uničevanje okolja in plašite divjad!
- Na pot se podajate kot udeleženec cestnega prometa in veljajo za vas pogoji, ki jih določa Zakon o varnosti cestnega prometa (UL RS št. 83/2004 z dne 29.07.2004).

K1
Bistrica

bansko bukovje

P r e s k a

12

Zaloka

15

Končina

13

Barbara
(522)

400

Urbič

Bo

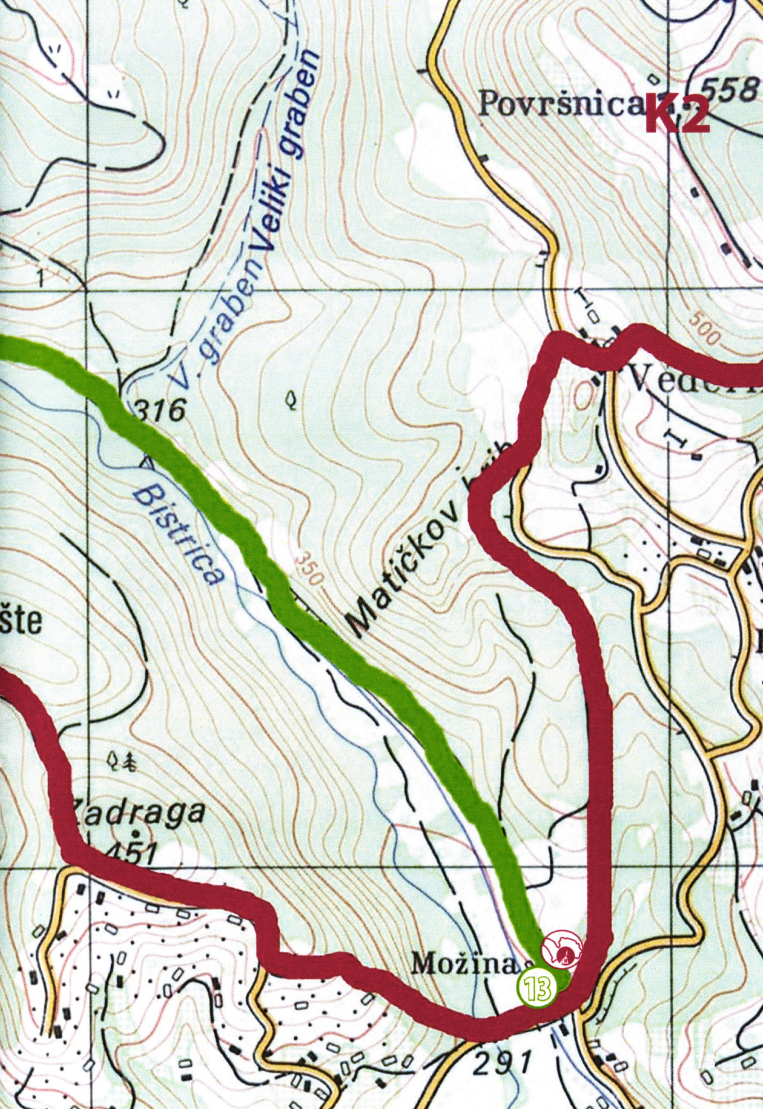
400

Zaplaka

465

Okrog

Maček

graben Veliki graben

Površnica **K2** 558

Bistrica

Matičkov jeh

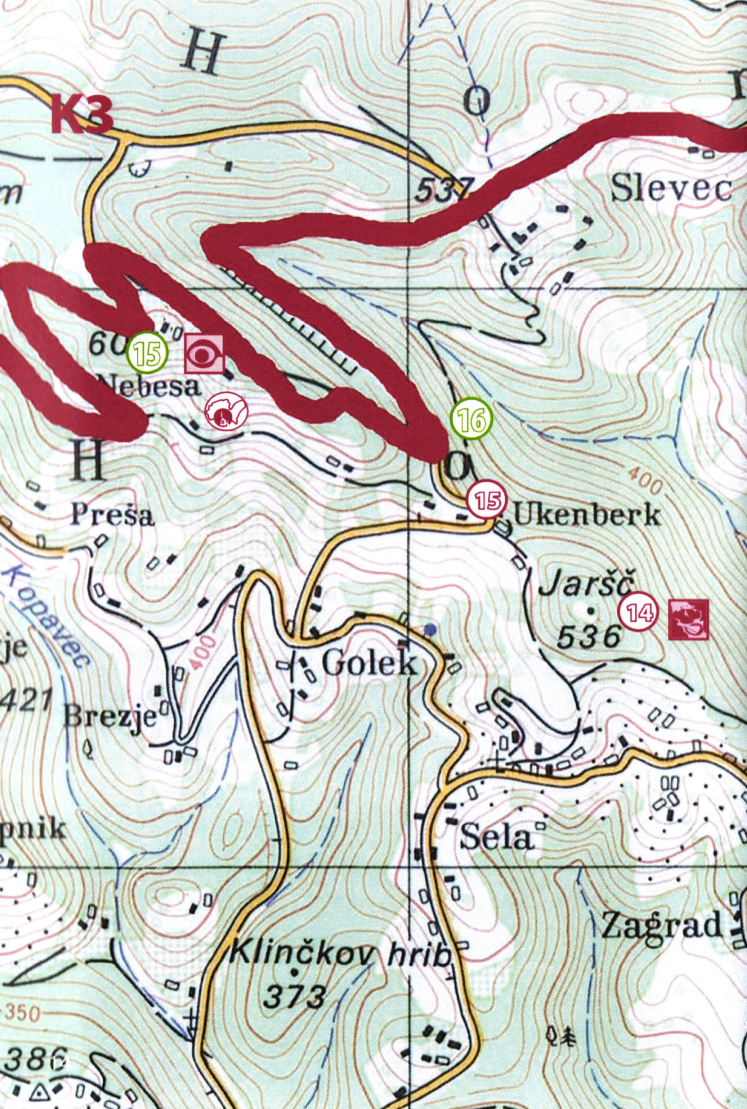
Vedra

šte

Zadruga
451

Možina **13**

291

K3

H

Slevec

537

60
Nebesa

15

16

H

Preša

15

Ukenberk

400

Koravec

Jaršč

14

536

Golek

Brezje

pnik

Sela

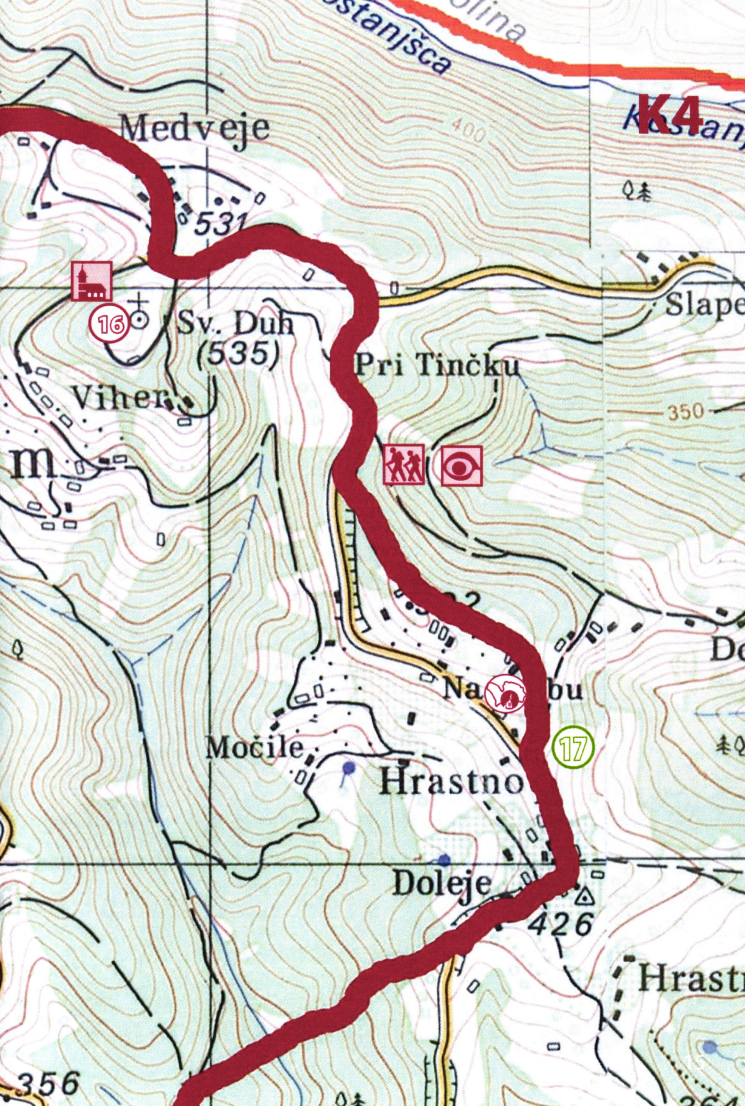
Zaograd

Klinčkov hrib

373

350

386

Medveje

...stanijsca

K4

16

Sv. Duh
(535)

Viher

Pri Tinčku

Slape

350

m

Na...bu

Močile

Hrastno

17

Doleje

426

Hrast

356

or mandija

K5

Ravnice

Oplenk

463

11

350

Marku

3

Kavce

Ravnik

Ostrež

355

Plankarica

350

Bojanka

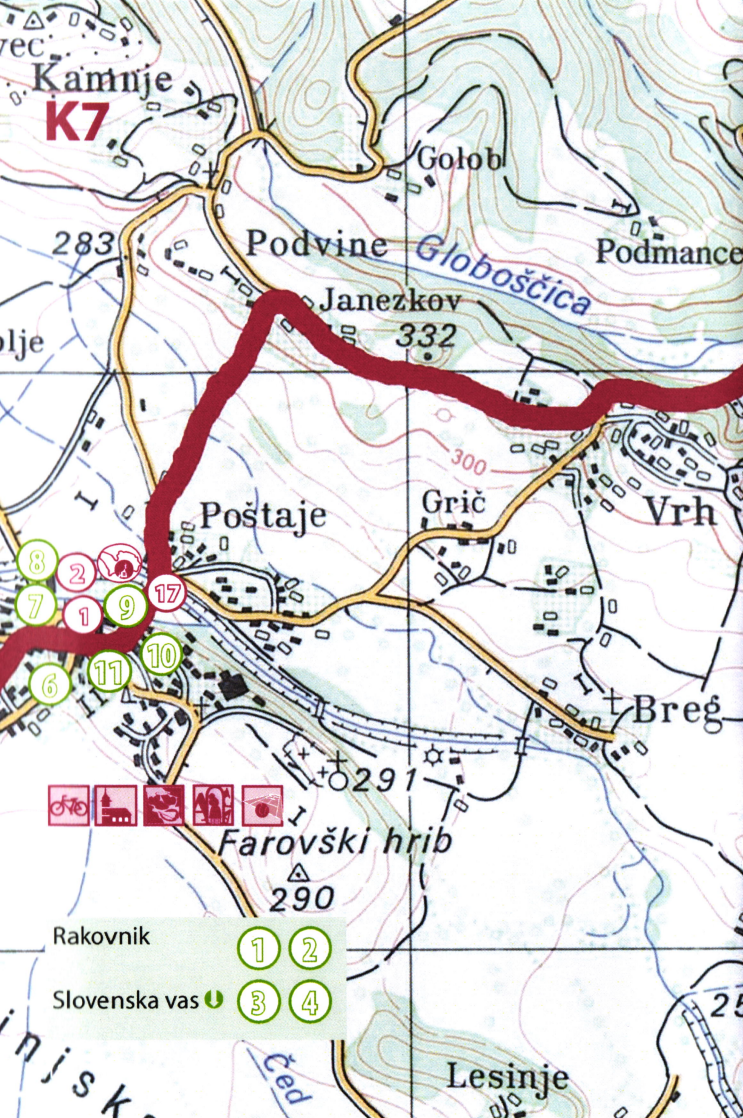
Jeso

Trstenik

5

352

300

Kamnje
K7

Golob

283

Podvine

Globoščica

Podmance

Janezkov

332

olje

300

Poštaje

Grič

Vrh

- 8
- 2
- 7
- 1
- 9
- 17

291

Farovski hrib

290

Rakovnik

- 1
- 2

Slovenska vas

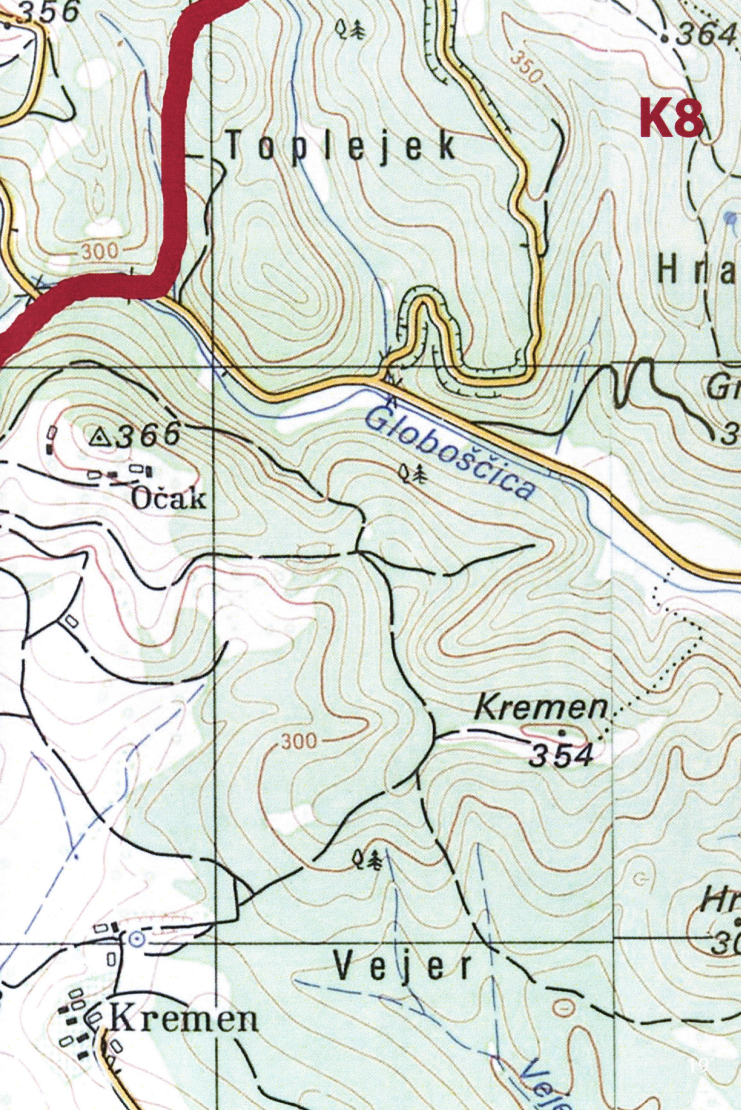
- 3
- 4

injska

Čed

Lesinje

25

K8

Toplejek

300

350

364

△ 366

Očak

Globošica

300

Kremen

354

Vejer

Kremen

Hr

30

Opis poti

S trga ① pred gotsko cerkvijo sv. Ruperta ② nas pot popelje skozi jugozahodni del Šentruperta na kolovozno pot med njivami proti Veseli Gori. Ob poti nas spremljajo kozolci, na levi strani nam pogled seže do Doba na hruškov drevored ③, pred njim pa se vidi Rakovniško znamenje ④.

Noranjost cerkve sv. Ruperta

① Šentrupert na Dolenjskem - Vaško jedro *** 1

Gručasto naselje ob križišču poti in ob nekdanjem taboru. Jedro sestavljajo stanovanjske hiše in gospodarska poslopja, pretežno iz 19. stol., zbrane okoli manjšega trga s cerkvijo sv. Ruperta. **Frelihova hiša** *, Šentrupert 35, stoji v jedru vasi, severovzhodno od cerkve sv. Ruperta. Enonadstropna hiša s konca 18. stol. ali začetka 19. stol. z zalomljenim tlorisom. Na sedemosni obulični fasadi je kamnit portal z letnico 1814. V hiši je bila gostilna med 1850 in 1961. **Jakijeva domačija** *, Šentrupert 16, stoji ob križišču, jugovzhodno ob vaškem jedru. Domačija v gručiči s konca 19. oziroma začetka 20. stoletja. Enonadstropna hiša (gostilna med obema vojnoma) s tlorisom v obliki črke L, pritlično gospodarsko poslopje, toplar na tri pare oken iz 1915, čebelnjak.²

② Šentrupert na Dolenjskem - Cerkev sv. Ruperta ***

Cerkev, prvič omenjeno 1163, sestavljajo dolgi kor z zunanji-mi oporniki in zvonik z začetka 15. stol. ter vzdolžno usmerje-na ladja, obokana leta 1497. Sočasne freske so bile konec 19. stol. preslikane.

Utrjena cerkev stoji kot dominanta v središču naselja.

⑧ Dob v Mirnski dolini - Hruškov drevored **

Dobrega pol kilometra dolg hruškov drevored iz prve polovice 20. stoletja na izpostavljeni legi predstavlja pomemben kra-jinski poudarek v Mirnski dolini.

Drevored stoji med regionalno cesto Trebnje - Mokronog in Kazensko poboljševalnim domom Dob.

④ Šentrupert na Dolenjskem - Rakovniško znamenje *

V tlorisu kvadratno znamenje zaznamuje pilastrska členitev, segmentne niše z ovalnimi slepimi okni ter piramidasta stre-ha. Zgrajeno je bilo v drugi polovici 18. stoletja.

Po prečkanju potoka Busenk pridemo pod kapelo Žalostne Matere božje s križevim potom ⑤, kjer nas na makadamskem križišču smerokaz usmeri levo na asfaltno cesto proti gozdu.

⑧ Vesela Gora - Kapela Žalostne Matere božje s križevim potom **

Kapela Žalostne Matere božje z božjim grobom je bila zgra-jena 1879 na mestu starejše prednice iz 1749. Sočasno so bile obnovljene tudi kapelice križevega pota s poslikavo Matije Bradaška.

Po 50 m zavijemo desno v gozd (smerokaz) in se povzpemo na Veselo Goro. Pri Barbovi graščini © se nahaja **prvi kontrolni žig z vpisno knjigo.**

Kapela Žalostne Matere božje s križevim potom

⑥ **Vesela Gora - Barbova graščina ****

Enonadstropna stavba z obokano kletjo in devetosno vhodno fasado s kamnitim portalom v osrednji osi, zgrajena 1768 kot romarska hiša. V njej je od 1974 zbirka kmečkega orodja. Delno ohranjen hlev.

Pot nadaljujemo po asfaltni cesti mimo domačij Vesela Gora št. 8 ⑦ in 11 ⑧ ter cerkve sv Frančiška Ksaverija ⑨.

Barbova graščina

⑦ **Vesela Gora - Domačija Vesela Gora 8 ***

Domačijo, ki stoji ob Barbotovi graščini, zasnovano v prvi polovici 19. stol., sestavljata pritlična, delno lesena in delno ometana, iz kamna zgrajena večprostorna hiša z ohranjeno notranjo opremo ter vrh hlevno leseno gospodarsko poslopje.

⑧ **Vesela Gora - Hiša Vesela Gora 11 ***

Stanovanjska hiša stoji v jugozahodnem nizu hiš, ki ga zaključuje romarska cerkev sv. Frančiška. V pobočje položena podkletena pritlična stavba, pozidana iz kamna in pokrita z dvokapno streho s čopi, ima simetrično glavno fasado poudarjeno s kamnitim portalom iz 1896. Pred njo kamnita miza.

Vesela Gora s cerkvijo sv. Frančiška Ksaverija

⑨ **Vesela Gora - Cerkev sv. Frančiška Ksaverija *****

Centralno zasnovana stavba s stranskima kapelama, prezbiterijem in paroma prečno postavljenih zvonikov, zgrajena v letih 1723 - 1735. Notranjost ima baročno opremo (V. Metzinger, F. Bergant) in poslikavo iz 1760 (A. Tušek).

 Pod nami se razprostira pogled na križev pot, Rakovniško znamenje, v ozadju pa kapelo sv. Križa na pokopališču in cerkev sv. Ruperta. Pogled nas vodi: Nebesa, Ukenberk, Jaršč, Hrastno. Nalevi strani poti: Apnenik in Okrog.

Z Vesele Gore se pot spusti in po 400 m zavije desno v gozd (smerokaz). Iz gozdne poti pridemo na asfaltno križišče, kjer zavijemo levo navzdol. Če se od križišča povzpnejo nekaj metrov navzgor zagledamo grad Škrljevo , v ozadju pa vinske gorice Zadrage.

Škrljevo – Grad **

Grad nerazčlenjenega zunanjega oboda obsega poleg pritličja še dve nadstropji. V današnje podstrešje je vključeno tretje nadstropje osrednjega romanskega stolpastega jedra. Omenjen 1044, pred 1500 vogalna stolpa, zadnje večje prezidave v 19. stol. Druga četrtina 11. stol., 1044, zadnja četrtina 15. stol., zadnja četrtina 17. stol., 19. stol.

Pot nas vodi skozi vas Ravnik. Na obrobju gozda nadaljujemo levo po gozdni poti (smerokaz Steklasova pot, Pot Romarjev). Z gozdne poti pridemo na asfaltno križišče z usmerjevalnimi tablami na kozolčku, ki nas usmerijo v hrib v smeri Apnenika

in Okroga. Na vrhu Ravnika pri Staretovi zidanici in kapelici
se nam odpre svet.

Grad Škrljevo

111 Ravnik pri Šentrupertu - Staretova kapelica in zidanica *

Kapelica zaprtega tipa z nizkim zaprtim nadzidkom iz druge polovice 18. stol. s fresko A. Postla. Kapelica je bila okoli leta 1996 temeljito prenovljena. Vrhkletna zidanica velikega kmeta iz 18. stoletja z obokano kletjo in bivalnim delom nad njo, do katerega vodijo enoramne kamnite stopnice. Okoli 1995 je bila prenovljena v stanovanjsko hišo.

 Pogled nas vodi: Hrastno, Šentrupert, kapela sv. Križa, Mokronog, Žalostna gora, Vesela Gora, Dob, hruškov drevored. Proti zahodu: Zaplaz, vrh cerkve na Žunovcu, cerkev sv. Neže na Zaloki .

Staretova zidanica s kapelico

12) **Zaloka - Cerkev sv. Neže ****

Cerkev, prvič omenjeno 1581 s patrocinijem sv. Helene, sestavljajo pravokotna ladja, poligonalni prezbiterij in zvonik na zahodni strani z letnico 1776. Stranska oltarja sta iz 17., glavni iz 19. stol. Cerkev stoji na planoti južno od naselja.

Pot se nato spušča proti križišču, kjer zavijemo levo proti Koromandiji (smerokaz). V Koromandiji pri manjšem pruhu zavijemo desno v gozd (smerokaz). Po kratkem vzponu pridemo do jase, kjer zavijemo levo na asfaltno cesto proti Okrogu. Na vrhu Okroga v križišču zavijemo desno proti Izletniški kmetiji Pri Vidi in cerkvi sv. Barbare 13), kjer je **drugi kontrolni žig in vpisna knjiga**.

13) **Okrog pri Šentrupertu - Cerkev sv. Barbare ****

Gotska cerkev, izpričana 1526, je bila zgrajena okoli sredine 15. stol. Leta 1613 predelana ladja, zvonik iz 19. stol. Prezbiterij odlikujejo kitast obok, zunanji oporniki in še ne odkrite freske.

 Pogled nas vodi: proti zahodu – Vrh Trebnje, Snežnik, Zaplaz, Ravne, Gradišče, Kum, proti vzhodu – Kostanjevica, Površnica, Nebesa, Ukenberk, Jaršč, Hrastno. Od cerkve proti vzhodu se nahaja smerokaz, kjer vidimo: v dolini Šentrupert, Veselo Goro, hruškov drevored, Debenec, Mirno.

Pri smerokazu zavijemo skrajno levo po travniški poti, čez 50 m pri stari kašči pa desno proti gozdu (gozdna pot). Na razcepu gozdnih poti se držimo desno (markacije). Iz gozda pride-

mo na asfaltno cesto v Zadragi. Po 1 km spusta zavijemo levo na makadamsko pot (smerokaz), po slabih 200 m pa desno po ozki poti navzdol po pobočju. Nato zavijemo levo v gozd in po nekaj metrih pridemo do asfaltno ceste, od koder po 20 m zopet zavijemo levo v gozd (smerokaz). Pot nas vodi v dolino, kjer pridemo na asfaltno cesto. Zavijemo levo preko mostu potoka Bistrica in prispemo do Izletniške kmetije Možina. V križišču je **tretji kontrolni žig in vpisna knjiga**. Zavijemo levo ter po nekaj metrih desno v gozd (smerokaz).

 Na jasi vidimo proti jugu hruškov drevored, križev pot, Barbovo graščino, cerkev sv. Frančiška Ksaverija, grad Škrljevo, vas Drago.

Na koncu jase pot vodi v gozd (markacije). Na razpotju gozdnih poti zavijemo desno (markacije). Gozdna pot nato preide na asfalt, levo navzgor. Po 250 m v križišču zavijemo desno (smerokaz) v vas Hom. Pot z asfalta preide na kolovozno pot, ki po 100 m zavije levo navzgor. Na razpotju še drugič zavijemo levo. Z vzpenjajočega kolovoza pri smerokazu zavijemo ostro levo na ozko stezo, ki vodi do naslednjega kolovoza, ki preide v ožjo stezo, po kateri se vzpenjamo vse do Nebes. Tu je izletniška kmetija Nebesa in **četrti kontrolni žig z vpisno knjigo**.

Škrljevo v ospredju, v ozadju Zadruga in Hom

 Pogled nas vodi: sv. Jurij, Mokronog, Trdinov vrh, Žalostna gora, Debenec, Gače, Šentrupert, Dob, hruškov drevored, Vesela Gora, Mirna, grad Škrljevo, Vrh Trebnje, Snežnik, Zaplaz, Okrog.

Po makadamski cesti v prvem križišču zavijemo desno (smerokaz). Pot se spušča do razpotja, kjer se držimo desno. Pot preide strmo na kolovoz mimo vinskega butika Brcar.

 Pogled nas vodi: Jaršč, Mokronog, Trdinov vrh, Žalostna gora, Debenec, Gače, Šentrupert, Dob, hruškov drevored, Vesela Gora, Mirna, grad Škrljevo. Lahko skrenemo s poti in si ogledamo sosednji vrh, 300 m oddaljen razgledni Jaršč .

Hom - Arheološko najdišče Jaršč **

Višinska poznorimska utrjena naselbina, kasneje srednjeveški grad ali protiturški tabor. Viden je utrjen nasip oz. obzidje. Konec 19. stol. je tu kopal J. Pečnik, 1980 je bila sondirana severovzhodna stran.

Pot pa se sicer se nadaljuje po utrjeni gozdni poti. Na križišču gremo po asfaltni cesti navzdol, le-ta pa po nekaj 10 metrih preide na makadamsko cesto. Ob začetku makadamske ceste se na desni strani nahaja Livkova zidanica .

Hom - Livkova zidanica *

Zidanica stoji pri hiši Hom 32 v severnem delu gričevnatega Homa, v zaselku Slevce, severozahodno od cerkve sv. Duha

na Vihru. Delno v breg vkopana pritlična zidanica srednjevelikega kmeta iz 2. polovice 19. stol., zasnovana kot dvoprostorna stavba s kletjo in prešnico. V prešnici sta preši, z letnicama 1908 in 1950.

Pot nato na Homu preide na asfalt, na križišču pa že vidimo cerkev sv. Duha na Vihru .

Viher - Cerkev sv. Duha

Cerkev stoji na vrhu razglednega griča nad zaselkom Viher. V osnovi romanska podružnica s poslikavo z začetka 16. stol. v prezbiteriju in na zunanji slavaločni steni. Glavni oltar iz sredine 18. stol., oba stranska izdelek mojstra HGG iz sredine 17. stol.

Na koncu vasi Hom pri gozdu zavijemo levo na strmo kolovozno pot. Pri vrhu kolovoza se usmerimo levo (markacije). Po 200 m zavijemo desno do razgledne točke.

Vinorodni okoliš na Homu

 Pogled nas vodi: Cirknik, sv. Jurij, Tržišče, sv. Rok, Mokronog, Žalostna gora, Debenec, hruškov drevored, Vrh Trebnje, Šentrupert, Mirna, Vesela Gora, grad Škrljevo, Jaršč.

Kolovozna pot nas pripelje do Turistične kmetije Pri Deželanu (zidanica), kjer je **peti kontrolni žig in vpisna knjiga**.

Asfaltna pot se spušča do gozda, kjer zavijemo desno v gozd v dolino Globoko. Na najnižji točki prečkamo potok Globoščico in se povzpne po gozdni poti, ki se nato spusti do asfaltne ceste, kjer zavijemo desno. V naselju Vrh v križišču zavijemo desno proti Kamnju, pri večji kmetiji pa levo na kolovozno pot navzdol. Na koncu travnika pri kmetiji preidemo na asfalt, preko kamnitega mostu se napotimo na trg do gostilne Jaklič z zadnjim, **šestim kontrolnim žigom in vpisno knjigo**.

Čerkev sv. Duha na Vihru s poslikavo iz leta okrog 1500

17 Šentrupert na Dolenjskem - Kamniti most

Enoločni kamniti most z železno ograjo v severovzhodnem delu naselja se pne čez potok Bistrico v loku z razponom 810 cm. Na severozahodni strani je na sklepniku letnica 1888 in napis F. Z.

Pogled na Šentrupert z vzhoda

-
- ¹ Vrednotenje dediščine:
*** vredno posebnega potovanja
** vredno zaviti s poti
* vredno postanka na poti

- ² Besedila so vzeta iz spletne verzije Registra nepremične kulturne dediščine 4. septembra 2009 - <http://rkd.situla.org>, Ministrstvo za kulturo, Razvoj Rkd © Franc J. Zakrajšek s sodelavci.

Dodatna ponudba na poti in koristne informacije

Izbrani uporabni podatki

Stalne razstave

Zbirki Izvirne ilustracije mladinskih del in Slovenske slikanice za otroke sveta, OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, ogled po dogovoru, tel.: +386 (0)7 34 34 780, i: www.sentrupert.si

Interaktivni muzej poznega srednjega veka in zgodnje renesanse – vitezova orožarna, stalna razstava oblegovalnih ščitov-paves, Barbova graščina na Veseli Gori, ogled po dogovoru, Janez Kvaternik, tel.: +386 (0)41 261 618, e: kamniski@gmail.com, i: www.viteziokroglemize.si, www.vitezivitestvooprema.mojforum.si

Čebelarska soba, Barbova graščina na Veseli Gori, ogled po dogovoru, Peter Kurent, tel.: +386 (0)7 34 34 550

Knjižnica

Knjižnica Pavla Golie Trebnje, **Krajevna knjižnica Šentrupert**, Šentrupert 16, SI-8232 Šentrupert, odprto ponedeljek 8.00 – 16.00, sreda 12.00 – 20.00, tel.: +386 (0)7 34 82 111, e: sentrupert@tre.sik.si, i: www.tre.sik.si

Župnijski urad

Župnijski urad Šentrupert, Šentrupert 20, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)7/ 30 40 038

Sejmi

Gregorjev sejem na Veseli Gori, 2. sobota v marcu, i: www.sentrupert.si

Emin božično-novoletni sejem, december, i: www.sentrupert.si

Pohodne poti

Pot romarjev od Žalostne Gore prek Vesele Gore do Zaplaza, e: info@potromarjev.eu, i: www.potromarjev.eu

Heritage Trails Net, i: www.slovenia-heritage.net

Emina romarska pot, i: www.sentrupert.si

Kolesarske poti

Po poti sakralnih zakladov, i: www.slovenia-heritage.net

Zmajarstvo

Zmajarsko društvo Prelet Šentrupert, Anton Peterlin, Hrastno 20, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)31 301 008, vzletišče: Nebesa

Jahanje

📍 **Konjeniški center Bistra**, Darja Tomažin, Draga pri Šentrupertu 27, SI-8232 Šentrupert, konjereja, učenje jahanja, tel.: +386 (0)31 889 803, e: darja.tomazin@siol.net

Pošta

Pošta Slovenije, **PE Pošta Šentrupert**, Šentrupert 124, SI-8232 Šentrupert

Bankomat

Na stavbi **Kmetijska zadruga Šentrupert**, Šentrupert 128, na trgu

Zdravstveni dom

Zdravstveni dom Trebnje, Goliev Trg 3, SI-8210 Trebnje, tel.: +386 (0)7 34 81 740

Lekarna

Lekarna Trebnje, Goliev trg 3, SI-8210 Trebnje, tel.: +386 (0)7 34 81 391

Policija

Policijska postaja Trebnje, Goliev trg 14, SI-8210 Trebnje, tel.: +386 (0)7 34 62 700

Bencinski servis

OMV bencinski servis Trebnje, Obrtniška ul. 28, SI-8210 Trebnje, tel.: +386 (0)7 34 82 790

Deu bencinski servis, Preloge 23, SI-8230 Mokronog, tel.: +386 (0)7 34 99 553

Avtoservis

⑤ **Avtoservis Tratar**, Damjan Tratar s.p., Trstenik 29, SI-8233 Mirna, odprto ponedeljek – petek 7.00 – 17.00, tel.: +386 (0)31 611 492

Avtovleka

④ **Avtokleparstvo, avtooptika in avtovleka Bojan Gorenc s.p.**, Slovenska vas 25, SI-8232 Šentrupert, odprto ponedeljek – petek 8.00 – 17.00, sobota 8.00 – 12.00, avtovleka 0.00 – 24.00, tel.: +386 (0)7 34 34 650, +386 (0)41 935 750

Avtomehanika Branko Kolenc s.p., Trstenik 6, SI-8233 Mirna

Vulkanizerstvo, kovinska galanterija in avtopralnica

① **Peter Prijatelj s.p.**, Rakovnik pri Šentrupertu 11, SI-8232 Šentrupert, odprto ponedeljek – petek 8.00 – 17.00, sobota 8.00 – 13.00, tel.: +386 (0)7 34 34 660, +386 (0)41 407 359, e: peter@prijatelj.si, i: www.prijatelj.si

Jože Anžiček s.p., Straža 24, SI-8232 Šentrupert

Avtoprevoznništvo

Prevozi Prijatelj, Boštjan Prijatelj s.p., Šentrupert 99, SI-8232 Šentrupert

Frizerski saloni

⑦ **Frizerski studio B**, Bernarda Uršič s.p., Šentrupert 124, SI-8232 Šentrupert, odprto ponedeljek – petek 8.00 – 20.00, sobota 7.00 – 15.00, tel.: +386 (0)7 30 40 226

⑧ **Frizerski studio Olga**, Olga Červenka s.p., Šentrupert 117,

odprto ponedeljek – petek 7.00 – 19.00, sobota 7.00 – 13.00, tel.: +386 (0)7 30 40 513

Salon za oblikovanje las Kampl, Šentrupert 18, SI-8232 Šentrupert

Trgovina

⑩ **Kmetijska zadruga Trebnje**, prodajalna Šentrupert, Šentrupert 128, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)7 34 35 130

Gostinski lokali

⑩ **Gostilna Jaklič**, Peter Jaklič s.p., Šentrupert 31, SI-8232 Šentrupert, odprto 7.00 – 23.00, torek zaprto, tel.: +386(0)7 30 40 030, +386 (0)41 720 212, e: gostilna.jaklic@siol.net

⑨ **Hiša vina Frelih**, Šentrupert 35, SI-8232 Šentrupert, odprto ponedeljek – petek 7.00 – 22.00, sobota – nedelja 6.30 – 21.00, tel.: +386 (0)7 30 40 440, +386 (0)7 60 00 600, +386 (0)41 666 045, e: vinska.klet@frelih.si, i: www.hisavina.si

⑥ **Okrepčevalnica Kutnarjev Hram**, Šentrupert 6, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386(0)7 30 40 227, +386 (0)59 924 902

② **Gostilna Javornik**, Goran Pevec s.p., Rakovnik 6, SI-8232 Šentrupert, odprto sreda, četrtek in nedelja 12.00 – 22.00, petek in sobota 12.00 – 24.00, tel.: +386 (0)7 34 34 534, +386(0)41 372 876, e: gostilna.javornik@siol.net, i: www.javornik.com,

⑧ **Gostilna Vojnovič**, Danica Vojnovič s.p., Slovenska vas 9, SI-8232 Šentrupert, odprto 8.00 – 23.00, nedelja zaprto, tel.: +386 (0)7 30 47 170

Bife Tominec, Šentrupert 15 A, SI-8232 Šentrupert

Gostilne s prenočišči

⑨ **Hiša vina Frelih**, Šentrupert 35, SI-8232 Šentrupert, odprto ponedeljek – petek 7.00 – 22.00, sobota – nedelja 6.30 – 21.00, tel.: +386 (0)7 30 40 440, +386 (0)7 60 00 600, +386 (0)41 666 045, e: vinska.klet@frelih.si, i: www.hisavina.si

Apartmaji in zasebne turistične sobe

17 **Turistična kmetija pri Deželanu**, Hrastno 5, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)7 30 40 025, +386 (0)31-402-302

Turistične kmetije

14 **Izletniška kmetija Pri Vidi**, Okrog 11, SI-8232 Šentrupert, odprto petek, sobota in nedelja 11.00 – 22.00, tel.: +386 (0)7 30 40 054, +386 (0)51 357 563

18 **Izletniška kmetija Možina**, Draga pri Šentrupertu 25, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)7 30 40 239

15 **Izletniška kmetija Nebesa**, Hom 23, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)31 301 008

17 **Turistična kmetija Pri Deželanu**, Hrastno 5, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)7 30 40 025, +386 (0)31 402 302

16 **Vinski butik družine Brcar**, Hom 62, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)41 517 660, e: bojan.brcar@gmail.com

Železniška postaja / informacije o železniških prevozih

Železniška postaja Šentrupert je v 2 km oddaljeni Slovenski vasi, tel za informacije: +386 (0)1 29 13 332, i: www.slo-zeleznice.si/

Avtobusna postaja / informacije o avtobusnih prevozih

Možni prevozi z rednimi šolskimi linijami in delavskimi avtobusi, informacije: +386 (0)41 627 132 (Boštjan Prijatelj)

TIC / turistične informacije

TIC Trebnje, Baragov trg 1, SI-8210 Trebnje, tel.: +386 (0)7 30 44 717

Turistično društvo Šentrupert, Šentrupert 33, SI-8232 Šentrupert, tel.: +386 (0)7 34 34 560, e: marko.gorenc@sentrupert.si

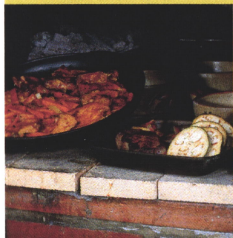

Gostilna JAVORNIK

Pri nas so doma jedi iz krušne peči

- catering
- tradicionalni dnevi
- gostilna s pridihom doma
- Ohcet bo ... pri Javorniku
- poslovna kosila
- vandranja po Dolenjski

Gostilna Javornik

Goran Pevac s.p., Rakovnik 6, 8232 Šentrupert

tel.: 07 / 34 34 5 34, gsm: 041 / 372 876

e-pošta: gostilna.javornik@siol.net

spletna stran: www.javornik.com

Izletniška kmetija Možina

Izletniška kmetija Možina se nahaja približno na sredini Steklasove pohodne poti ob potoku Bistrica v vasi Draga. Izletnik se tam lahko okrepča pred večjim vzponom, ki sledi. Posebej v času tradicionalnega pohoda za goste poskrbijo z okusnim ričetom ter domačo dimljeno postrvjo. Ob dobri kapljici tekne tudi domači ribji namaz. Skozi vse leto pa se kar sama ponuja pečena domača postrv, ki privablja dobre hrane željne goste v šentrupersko dolino.

Vrata so odprta vse dni razen ponedeljka in torka. Po naročilu sprejemajo tudi večje skupine do 50 gostov za praznovanja. Dostop do kmetije po cesti iz Šentruperta proti Homu.

Kontakti:

Izletniška kmetija Možina, Golob Jožica

Draga 25, 8232 Šentrupert

Telefon : 07/ 30 40 239

Dragi prijatelji prijetnega in kvalitelnega ...

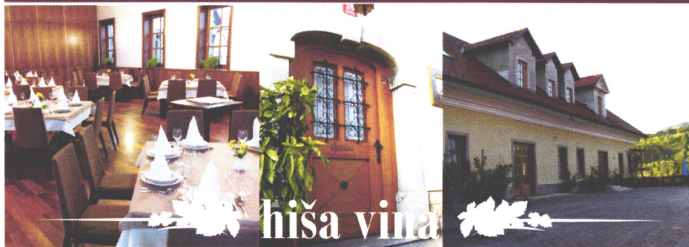
*Vas je lepa
in dolga pot
utrudila?*

*Vabimo Vas
na osvežitev v
Vinsko klet
Frelih*

*kjer Vam lahko ponudimo odlično domačo, tradicionalno hrano,
osvežile pa se lahko z izbranimi specialitetami hiše vina!*

hiša vina

Vinska klet Frelih d.o.o.

domača kuhinja | degustacija izvrstnih penečih in mirnih vin
nudimo tudi prenočišča, kongresne ali prireditvene prostore

Izletniška kmetija Nebesa

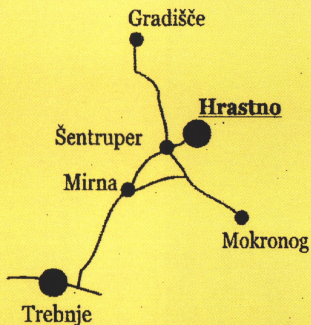
- razgledna točka
- vzletišče Nebesa
- info: 031 301 008

Turistična kmetija Pri Deželanu

Turistična kmetija Pri Deželanu Vam nudi bogat izbor domačih jedi, prodajo domačega kvalitetnega vina, žganja, sokov in drugih dobrot. Nudimo večnamenski prostor za zaključne družbe s kapaciteto 70 ljudi in za manjše, do 30 ljudi, v kmečki sobi na domačiji. Na voljo so tudi prenočišča. Radi se potrudimo, da gosti od nas odhajajo zadovoljni in siti, zatorej toplo vabimo tudi Vas, da s svojo družbo poskusite naše dobrote!

HRASTNO 5, 8232 ŠENTRUPERT

07/ 304 00 25

031 402 302

- ODPRTO VSAK DAN V LETU PO NAROČILU

GOSTILNA JAKLIČ

Odprto vsak dan-razen torka od 07-23,
v primeru zaključene družbe po dogovoru.

Nudimo vsakodnevne malice, kosila, jedi po naročilu, pizze, domače jedi (kolone, vampi, štruklji, domači narezek).

Sprejem zaključenih družb v gostilni in zidanici Kovačev hrib.

Sprejem gostov

- v gostilni do 80 ljudi,
- v zidanici - zunanjem pokritem prostoru do 150 ljudi,
- notranjem prostoru do 90 ljudi.

Možen dostop z avtobusom.

Za obisk se priporočamo!

PETER JAKLIČ s.p.

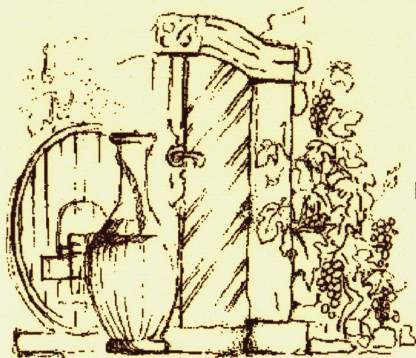
ŠENTRUPERT 31, 8232 ŠENTRUPERT

gostilna.jaklic@siol.net, tel. 07 30 40 030, mbi.041 720 212

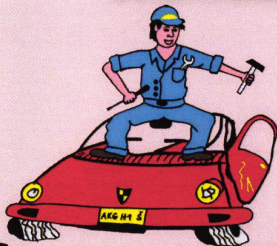
OKREPČEVALNICA KUNTARJEV HRAM

Šentrupert
tel.: 059 924 902

odprto vsak dan
pon. do čet. 6.00 - 23.00
pet., sob. 6.00 - 01.00
nedelja 7.00 - 23.00

Avtokleparstvo, avtooptika in avtovleka GORENC

Nudimo:
avtooptiko,
avtovleko,
avtokleparstvo,
polnjenje klimatskih naprav...

AVTO VLEKA
KLEPARSTVO
OPTIKA **GORENC**

Bojan Gorenc s.p., Slovenska vas 25, GSM: 041-935-750

Odprto: pon-pet: 8.00-17.00, sob: 8.00-12.00,

avtovleka: 0-24

Kmetijska zadruga Trebnje z.o.o.
Baragov trg 3, 8210 Trebnje

Samopostrežna prodajalna z mesnico Šentrupert,

Šentrupert 128, telefon **07/34 35 130**

- ugodne cene
- dnevno sveže meso slovenskega porekla
- velika izbira sadja
- akcije in ostale ugodnosti Mercatorja

Delovni čas:

ponedeljek - petek 7.00 - 19.00
sobota 7.00 - 13.00
nedelja 7.00 - 11.00

Prodajalna z repromaterialom Šentrupert,

Šentrupert 33a, telefon **07/34 35 139**

- kmetijski repromaterial
- krmila in mineralno vitaminski dodatki
- stroji in rezervni deli
- gradbeni material
- mali gospodinjiski aparati in bela tehnika
- vse za kletarjenje
- sredstva za varstvo rastlin s svetovanjem strokovnega delavca

Delovni čas:

ponedeljek - petek 7.00 - 16.00
sobota 7.00 - 12.00
nedelja zaprto

Vijetna rabljeni!

Prodaja vina in degustacije

Vinska klet BRCAR

Bojan Brcar

Hom 62

8232 Šentrupert

Mob. 041 517 660

Avtoservis Tratar

Nudimo: servisiranje vozil VW, Seat, Škoda, Audi

menjava gum, polnjenje klima naprav

Damjan Tratar s.p.

Trstenik 29, 8233 Mirna, tel.: 031-611-492

Odprto: pon-pet: 7.00-17-00

izdajatelj in založnik: **Turistično društvo Šentrupert**
zasnova in realizacija: **Studio 5 Mirna**
uporabljeno gradivo: **Turistično društvo Šentrupert**
oblikovanje: **Darinka Knapič**
tisk: **NTD d.o.o**

Srebrni donatorji

- **CEMENTNI IZDELKI BREZNIKAR DARJA BREZNIKAR S.P.**
- **ESPLANADA d.o.o.**
- **KLJUČAVNIČARSTVO Bartolj Marijan s.p.**
- **POVŠE LES, podjetje za proizvodnjo in trgovino, d.o.o.**
- **POVŠE METAL D.O.O.**
- **TERCA d.o.o. ŠENTRUPERT**

Donatorji

- **BONUM PROIZVODNO TRGOVSKO PODJETJE D.O.O.**
- **Dana d.o.o.**
- **DANA INDUSTRIJSKA PRODAJALNA IVAN JAMŠEK S.P.**
- **GM KUSELJ, Anica Kuselj s.p.**
- **KOVINARSTVO - LEOPOLD KOŠČAK S.P.**
- **PERSONA, interaktivno, grafično in identitetno oblikovanje**

Podporniki

- **ELKPO, Jože Kos s.p.**
- **MIZARSTVO PETER KURENT S.P.**
- **MLIN GREBENC, Milan Grebenc s.p.**
- **“PETRA” ŽENSKO IN MOŠKO KROJAŠTVO PETRA ZALETEL S.P.**
- **Raziskovanje in razvoj novih tehnologij - Japina, Boštjan Jerko s.p.**
- **TRGOVINA PALMA, ANDREJA BERK S.P.**
- **UREJANJE ZELENIH POVRŠIN IN STORITVE ČIŠČENJA Tomaž Kašič s.p.**

LEGENDA

arheologija

kolesarjenje

razgledna
točka

etnološka
dediščina

lov

sakralna
dediščina

gozdni
sadeži

neokrnjena
narava

šport

gradovi

pohodne
poti

umetnostni
spomeniki

